

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda Ecclesiae Paderbornensis

Dietrich <Paderborn, Bischof>

Paderbornae, 1602

Ordo baptizandi masculum vel foemellam cum c[a]eremonijs consuetis.

urn:nbn:de:gbv:23-drucke/s-483a-2f-helmst3

ORDO ET

**MODVS COMMVNIS
BAPTIZANDI INFANTES, TAM
MASCULVM QVAM FOEMELLAM, VEL
masculum aut masculos cum duabus vel plu-
ribus fœmellis, cum solemnitatibus &
& ceremonijs consuetis.**

ANTE FORES TEMPLI.

Sacerdos, signando se cruce, dicat.

In nomine PaX** tris, & Fi**X** lij, & spiri-
tus**X** sancti, Amen.**

Deinde petat à Patrino.

Begehrt jhr dasz dijz Kind getaufft werde?

Responsio Patrini,

Ja Her:

Sacerdos.

**Antwort mir von des Kindes wegen auff meine
fragen?**

Sacerdos habens yultum versus orientem, ma'culum
collocet ad dexteram suam, fœmellam vero ad sinistram,
quæ sequuntur cum singulis agat.

N. Abrenuncias Sathanæ?

Et si Patrinus nesciat Latinè, interroget Germanicè.

Widersagst du dem Teuffel?

Responsio Patrini,

Abrenuncio. (vel in vulgari) Ich widersage.

Sacerdos

Sacerdos.

Et omnibus operibus eius.
Vnd allen seinen Werken?

Responsio Patrini.
Abrenuncio. **I**ch widersage.

Sacerdos.

Et omnibus pompis eius?
Vnd aller seiner pracht vnd hoffart?

Responsio Patrini.
Abrenuncio. **I**ch widersage.

Sacerdos deinde interroget de fide Pueri.

Credis in Deum patrem omnipotentem,
creatorem coeli & terræ?

Glaubst du in Gott / Vatter Allmechtigen/
Schöpfer Himmels vnd der Erden?

Responsio Patrini.

Credo. **I**ch glaub.

Sacerdos.

Credis & in Iesum Christum filium eius
vnicum, Dominum nostrum. Qui cōceptus
est de Spiritu sancto, natus ex Maria virgine.
Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus,
& sepultus. Descendit ad inferos, tertia die
resurrexit à mortuis. Ascendit ad coelos, se-
det ad dexteram Dei patris omnipotentis.
Inde venturus est iudicare viuos & mortuos?

Glaubst du auch in Iesum Christum seinen ei-
nigen Sohn/ unsern Herren. Der empfanzen ist

von dem heiligen Geist / Geboren aus Maria der
Jungfrau. Gelitten vnder Pontio Pilato / ge-
kreuziget / gestorben vnd begraben. Abgestiegen zu
der Hellen / am dritten tag wider auferstanden von
den Todten. Aufgesahren gen Himmel / sitzt zu
der gerechten Gottes des allmechtigen Vatters.
Von dannen er kommen wirt / zu richten die Leben-
digen vnd die Todten?

Responsio Patrini.

Credo: **I**ch glaub.
Sacerdos.

Credis & in Spiritum sanctum. Sanctam Ecclesiam Catholicam. Sanctorum communionem. Remissionem peccatorum. Carnis resurrectionem, & vitam aeternam?

Glaubst du auch in den heiligen Geist. Die heilige Allgemeine Christliche Kirchen. Gemeinschaft der Heiligen. Vergebung der Sünden. Auferstehung des Fleisches. Und ein ewiges Leben?

Responsio Patrini.

Credo. **I**ch glaub.

Tunc insufflet Sacerdos in modum crucis ter in facies
singulorum, actoties dicat ad singulos.

Exi ab eo (**ea**) Satana, & da honorem Deo
viuo & vero.

Iterum insufflet, & dicat:

Exi immunde Spiritus, & da honorem Iesu Christo filio eius, Domino nostro.

Tertiò insufflet, & dicat:

Fuge

Huius ritus mysterium & oratione de promulgatus Cael. stinus epif.
I.C. 12. &
August.
lib. 1. de
Symbol
cap. 1. &
epist. 10.

Fuge immunde spiritus, & da locum Spiritui sancto paracleto.

Deinde pollice dextro faciendo cruces in partibus infra nominandis baptizandum signet, dicatq;

Ad frontem **S**igno **X**te in fronte, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, ut confidas in eo.

Oculos tuos, ut videoas claritatem Dei.

Aures, ut audias verbum veritatis eius.

Bene **N**ares, ut percipiás odorem suavitatis **P**ectus, ut credas in eum. (eius.

Dico **S**capulas, ut suscipias iugum seruitutis ei⁹
Os, ut confitearis illi, qui cum Deo pa-
tre, & Spiritu sancto vivit & regnat
(Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

ORATIO.

Exi Spiritus immundie ab eo (ea) & da locum Spiritui sancto paracleto, in nomine Patris, & Filij, & eiusdem Spiritus sancti.

Deinde signum crucis fronti & pectori imprimens dicat.

Non necesse est denudare pectus infantis: potest enim signari

supra pannos.

N. Accipe signum crucis Domini nostri Iesu Christi, tamen in fronte **X** quā in cor **X** de-
sume fidem cælestium præceptorum: talis
esto moribus, ut templum Dei iam esse pos-
sis, * ingressusq; (saq;) Ecclesiam Dei, euasi-
se te laqueos mortis. latus (**ta**) agnosce: hor-

Ad fin-
gulos.

Ad fin-
gulos.

De con-
sec. d. 4
c. Postea

Ad fin-
gulos.

refre idôla, respue simulacra, cole Deum Patrem omnipotentem, & Iesum Christum filium eius, qui cum eo viuit & regnat Deus in saecula saeculorum.

O R E M V S .

Super o
mne .

OMnipotens sempiterne Deus Pater Domini nostri Iesu Christi, respicere dignare super hunc famulū tuū **N.** quē(hanc famulā tuam **N.** quam) ad rudimenta fidei vocare dignatus es, omnē cæcitatē cordis ab eo (ea) expelle, disrumpe omnes laqueos Satane, qui bus fuerat alligatus (**ta**) aperi ei (**cis**) Domine ianuam pietatis tuæ, vt signo sapientiae tuæ imbutus (**ta**) omnium cupiditatum fœtoribus careat, & ad suauem odorem præceptorum tuorū latus (**lata**) tibi in Ecclesia tua deferuiat, & proficiat de die in diem, vt idoneus (**nea**) efficiatur accedere ad gratiam baptismi tui percepta medicina. Per Christū Dominum nostrum. **R. Amen.**

O R E M V S .

PReces nostras quæsumus Domine clementer exaudi, & hunc famulum tuum (hanc famulam tuam) cuius impressione eum (eā) (signet frontem infantis) signa ✕ mis: cœlesti virtute custodi, vt magnitudinis gloria & tuæ rudimenta seruans, per custodiam mandatorū tuorum ad regenerationis gloriam perueni-

re me

re mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

O R E M V S .

Deus qui humani generis ita es conditor, vt sis etiā reformato: propitiare populis adoptionis, & nouo testamēto sobolē nouae prolīs ascribe, vt filij promissionis, quod nō potuerunt esse qui per naturā, gaudeant se recepisse per gratiā. Per Dominū nostrū Iesum Christum Filium tuum, qui tecum viuit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus, Per omnia saecula saeculorum.

Sacerdos deinde faciat Exorcismum salis, si sal exorcizatum ad manum non fuerit.

Exorcizo te creatura salis in nomine Dei Patris omnipotentis, & in charitate Domini nostri Iesu Christi, & in virtute Spiritus sancti. Exorcizo te per Deum vivum, per Deum verum, per Deum sanctum, qui te ad titelam humani generis creavit, & populo venienti ad credulitatem, per seruos suos consecrari præcepit, vt in nomine sancte Trinitatis officiaris salutare Sacramentum, ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te Domine Deus noster, vt hanc creaturam salis sanctificando sancti fices, benedicendo bene dicas, vt fiat omnibus sumentibus perfecta medicina, permanens

Concil.
Carthag
3. c. 5.

in

in visceribus eorum, in nomine eiusdē Domini nostri Iesu Christi, qui venturus est iudicare viuos & mortuos, & s̄eculum per ignē.

Postea imponendo salis modicum ori infantis dicat :

Ad singulos.

N. Accipe salem sapientiae, ut propitiatus sit tibi Dominus noster Iesus Christus in vitam æternam. **R. Amen.**

O R E M V S .

DEVS patrum nostrorum, Deus vniuersæ conditor creaturæ & veritatis, te supplices exoramus, vt famulū tuum **N.** (hanc famulam tuam **N.**) propitius respicere digneris, & hoc primum pabulum salis gustantem, nō diutius esurire permittas, quo minus cibo repleatur cælesti, quatenus sit semper Domine diuino Spiritu feruens, spē gaudens, tuo nomine semper seruiens, & perducē cum (**cam**) ad nouæ regenerationis lauacrum, vt cum fidelibus tuis promissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

NOTA, quoties ponitur in margine **Super Masc.** Intellige talem orationem super masculum tantum legendā: sicut, quando ponitur **(Super fœmell.)** super fœmellam tantum: reliqua dicenda sunt tam super masculum, quam super fœmellam.

O R E M V S .

DEVS Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob,

Deus

Super
Masc.

Deus qui Moysi famulo tuo in monte Sinai apparuisti, & filios Israël de terra Aegypti eduxisti, deputas eis angelum pietatis tuæ, qui custodiret eos die ac nocte: te quæsumus Domine, ut mittere digneris sanctum angelum tuum de celis, qui similiter custodiat, & hunc famulum tuum **N.** & perducat eum ad gratiam baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. **Resp. Amen.**

OREMVS.

DEVS cæli, Deusterræ, Deus Angelorum, Deus Archangelorum, Deus Prophetarum, Deus Apostolorum, Deus Martyrum, Deus Confessorum, Deus Virginum, Deus omniū bene viuentiū: Deus, cui omnis lingua confitetur, & omne genu flectitur, cælestiū, terrestriū, & infernorum: te inuoco Domine, ut hanc famulam tuam perducere & custodiri digneris ad gratiam baptismatis. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Super
Fœmell.

ADIVRATIO.

Ergo maledicete Diabole recognosce sententiam tuam, & da honorem Deo viuo & vero, & da honorem Iesu Christo filio eius, & Spiritui sancto, & recede ab hoc famulo Dei **N.** (hac famula Dei **N.**) quia istum (istam) sibi Deus & Dominus noster Iesus Christus ad suā sanctam gratiā, & benedictionem, fontemq; baptismatis, dono Spiritus

sancti

sancti vocare dignatus est. (*hæc dicendo faciat crucem pollice dextro in frontibus singulorum*) Et hoc signum sanctæ crucis, quod fronti eius damus, tu maledicte Diabolo ne nunquam audies violare, sed damnatus in æternum maneras, ab eo (*ea*) repulsus, per eum qui venturus est iudicare viuos & mortuos, & sæculum per ignem. **Resp. Amen.**

O R E M V S .Super
Masc.

Luc. 11.

Super
scmell.

DEVS immortale præsidium omnium postulatium, liberatio supplicum, vita credentium, resurrectio mortuorum, te inuoco super hunc famulum tuum **N.** qui baptismi tui donum petens, æternam consequi gratiam spirituali regeneratione desiderat, accipe eū Domine, qui dignatus es dicere: Petite, & accipietis: querite, & inuenietis: pulsate, & aperietur vobis. Petenti itaq; præmium porrige, & ianuam pande pulsanti, vt æternam cælestis lauacri benedictionem consecutus, promissa tui muneric regna percipiat. Per Christum Dominum nostrum. **Resp. Amen.**

O R E M V S .

DEVS Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob: Deus, qui tribus Israël de Ægyptiaca seruitute liberasti, & per Moysen famulum tuum de custodia mandatorū tuorum in deserto mo-

nuisti,

nuisti, & Susannam de falso crimine liberasti: te supplex deprecor Domine, ut liberes hanc famulam tuam **N.** & perducere eam digneris ad gratiā baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. **Resp. Amen.**

A D I V R A T I O.

Ergo maledicte Diabole recognosce, &c.
vt supra fol. 23.

E X O R C I S M V S.

AVdi maledicte Satana, adiuratus per nomen æterni Dei, & Saluatoris nostri filii eius, cum tua victus inuidia, tremens, gemēsq; discedē: nihil tibi sit cum seruo (**serua**) Dei iam cælestia cogitanti * renunciaturo (**ræ**) tibi ac sæculo tuo, & beatæ immortalitati * vivituro, (**ræ**) Da igitur honorem aduenti Spiritui sancto, qui ex summa cæli arce descendens, perturbatis fraudibus tuis, diuino fonte purgatum pectus, id est, sanctificatum Deo templum, & habitaculum perficiat: vt omnibus penitus præteriorū criminum noxijs liberatus (**ta**) seruus (**serua**) Dei, gratias perenni Deo referat semper, & benedicat nōmē eius sanctū, in secula seculorū. **R. Amen.**

E X O R C I S M V S.

Exorcizo te immunde Spiritus, in nomine
Pa~~+~~tris, & Fi~~+~~lij, & Spiritus ~~+~~sanc~~+~~tī, vt

Super
Mascl.**C**

exeas

exeas, & recedas ab hoc famulo Dei **N.** Ipse enim tibi imperat, maledicte Diabole atque damnate, qui pedibus suis super mare ambulauit, & Petro mergenti dexteram porrexit, Iesu Christus Dominus noster. Qui venturus est iudicare viuos & mortuos, & saeculum per ignem. **Resp. Amen.**

EX ORC IS M V S.

Super
famell.

Exorcizo te immunde Spiritus, per Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum, ut ex eas ab hac famula Dei **N.** Ipse enim tibi imperat, maledicte, damnate, qui cæco nato oculos aperuit, & quatri duanum Lazarum de monumento resuscitauit.

A D I V R A T I O.

Ergo maledicte Diabole recognosce, &c.
vt supr^z fol. 23.

O R E M V S.

Ad singulos.

Aternam ac iustissimam pietatem tuam deprecor Domine sancte pater omnipotens, æterne Deus, luminis & veritatis author, super hunc famulum tuum **N.** (**hanc famulam tuam**) vt digneris eum (**eam**) illuminare lumine intelligentiae: munda eum (**eā**) & sanctifica: da ei scientiam veram, vt dignus (**digna**) efficiatur accedere ad gratiam baptismi tui: teneat fidem firmam, spem certam, consilium rectum, doctrinam sanctam,

vt

**Vt aptus (ap: a) sit ad percipiendā gratiā tuam.
Per eum, qui tecum, & cum spiritu sancto vi-
uit & regnat in saecula saeculorum. R. Amen.**

Sacerdos.

Dominus vobiscum.

Minister.

Et cum spiritu tuo.

Sacerdos.

Sequentia sancti Euangeli secundū Mat-
thæum.

Hæc dicendo faciat pollice signum crucis in fronte, ore,
& pectore Infantis.

Minister. **Gloria tibi Domine.**

Matt.19.

Sacerdos. **I**n illo tempore: Oblati sunt Iesu
paruuli ut manus eis imponeret, & oraret:
Discipuli autem increpabant eos. Iesus vero
ait: Sinite paruulos, & nolite eos prohibere
ad me venire. Taliū enim est regnū cælorum.
(Hic ponat Sacerdos manum suam super caput Infantis)
Et cum imposueret eis manus, abiit inde.

Resp. **Laus tibi Christe.**

Deinde a' moneat Patrinum & circumstantes, vt simul
dicant flexis genibus orationem Dominicam, Salutationē
Angelicam, & Symbolum Apostolorum pro salute Infan-
tis, prout hic sequitur, aut simili forma.

Qewelnum onser lieber Herr Jesus Christus
die Kindlein zu jm zubringen / in dem jetzt ge-
hörte vnd verlesenen heyligen Euangeli besohlen/
Vnd solchen das Reich der Himmelen warhaff

S

ii

tiglich

tiglich verheissen hat / So lasset uns nun auch diß Kindlein mit andechtigem demütigen Gebett zu ihm bringen / Ihn trewlichen anrufen vnd bitten / daß er es annehmen / vnd durch den heyligen Tauff in sein heyliges Reich setzen / auch sein Götliche gnad mittheilen vnd verleyhen wölle / daß so lang es in diesem Jamerthal verbleibe / nach seine Götlichen Willen vnd Gebottenkönte leben / vnd nach diesem Lebē mit sampt den Eltern die ewige Freud / Ruhe vnd Seligkeit erlangen vnd besitzen möge.

Solchs von dem Allmechtigen Gott vnd Vatter aller gnaden vnd gutthaten durch Jesum Christum zuerwerben / so sprecht von grund ewers Herzen / ein andechtigs Vatter unser, Aue Maria, vnd ein heyligen Christlichen Glauben. Aluff daß jr / vnd wir allesampt diesem Kindlein / in dem wahren Christlichen Glauben / ohn allen Mackel / biß an das end allezeit beständig erfunden werden.

NOTA. quod si plures infantes exorcizari vel baptizarisimul contingat , in præmissa exhortatiuncula singulariter posita , pluraliter proferantur.

PAter noster , qui es in cælis. Sanctificetur nomen tuum. Adueniat regnum tuum. Fiat voluntas tua sicut in cælo & in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra , sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos in-

ducas

ducas in temptationem. Sed libera nos à malo, Amen.

AVe Maria gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui Iesus. Sancta Maria mater Dei ora pro nobis peccatoribus, nunc & in hora mortis nostræ, Amen.

Credo in Deum patrem omnipotentem, creatorem cœli & terræ. Et in Iesum Christum filium eius unicum, Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria virgine. Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, & sepultus. Descendit ad inferos, tertia die resurrexit a mortuis. Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus est iudicare viuos & mortuos. Credo in Spiritum sanctum. Sanctam Ecclesiam Catholica-
m, Sanctorum communionem. Remissionem peccatorum. Cartis resurrectionem. & vitam æternam, Amen.

Hic Sacerdos, tenens manum suam super caput

Infantis, dicat:

E X O R C I S M V S

Necte lateat Satana, imminere tibi pœnas,
imminere tibi tormenta, imminere tibi diem

Super omnes.

C iii

iudi-

iudicij, diem supplicij sempiterni, diem qui venturus est velut clibanus ardens, in quo tibi atque vniuersis angelis tuis æternus superueniet interitus. Proinde damnate atque damnande, da honorem Deo viuo & vero: da honorem IESV CHRISTO filio eius, & Spiritui sancto, in cuius nomine atque virtute præcipio tibi, ut ex eas & recedas ab hoc famulo (*hac famula*) Dei N. quem (*quam*) hodie Dominus noster IESVS Christus ad suam gratiam & benedictionem, fontemq; baptismatis, dono sancti Spiritus vocare dignatus est, ut fiat templum eius per aquam regenerationis, in remissionem omniū peccatorū. In nomine eiusdem Domini nostri Iesu Christi, qui venturus est iudicare viuos & mortuos, & sæculum per ignē. R. Amen.

Deinde Sacerdos saliuia oris sui; pollice suo ex sinistra sua accepta, tangat primò aurem dexteram Infantis, dicendo:

Ephphata, quod est adaperire.

Deinde narès: sed catieat ne sputo tangat labia Infantis, de Confec. distin&. 4 can. Propter gloriam.) dicendo:

In odorem suavitatis.

Demum sinistram aurem, subiungendo:

Tu autem effugare maledictæ Diabole,

appro-

Ad singulos.
Marc. 7.

appropinquabit enim iudicium Dei.

Hæc haec tenus ante fore templi.

His ita ritè peractis, Sacerdos inducat infantem
in Ecclesiam, dicendo :

Nunc itaq; ingredere (**dimini**) in Eccle-
siam Dei , vt. mercaris (**amini**) computari
inter filios Dei.

VEL

Dominus custodiat introitum tuum (**ye-**
strum) & exitum tuum (**vestrum**) ex hoc
nunc & usque in sæculum.

Psal.120

Quo dicto, itur ad fontem Baptismi, ubi obstetrix de-
nudat puerum, & præparat ad fontem : Sacerdos vero in-
terim sumit oleum sacrum & Chrisma, præcunte candela;
idem in loco apto prope baptisterium collocat. Deinde
Patrinus infantem Masculum, Matrina vero Fœmellam,
in manib; teneat coram Sacerdote, & si alius Patrinus vel
Matrina, ponat manum super Infantem ; Sacerdos vero
consistens coram fonte, facie ad Orientem versa, quæ reliqua
sunt, cum singulis agat.

Sacerdos igitur interroget secundò.

Gegehrt jhr dasz dñs Kind getauft werden?

Responsio Patrini.

Sa Herr.

Deinde dicat;

Wennet das Kind.

Resp. N.

C iiiij

Sacerdos.

Ordobaptizandi

32

Sacerdos.

Antwort mir von des Kind's wegen auff meine Fragen.

Abrenuncias Sathanæ?

Widersagst du dem Teuffel?

Responsio Patrini.

Abrenuncio. Ich widersage.

Sacerdos.

Et omnibus operibus eius.

Vnd allen seinen Werken?

Responsio Patrini.

Abrenuncio. Ich widersage.

Sacerdos.

Et omnibus pompis eius?

Vnd aller seiner pracht vnd hoffart?

Responsio Patrini.

Abrenuncio. Ich widersage.

Sacerdos deinde inter reges de fide Infantis.

Credis in Deum patrem omnipotentem,
creatorem coeli & terræ?

Glaubst du in Gott / Vatter Allmechtigen/
Schöpffer Himmels vnd der Erden?

Responsio Patrini.

Credo. Ich glaub.

Sacerdos.

Sacerdos.

Credis & in Iesum Christum filium eius
unicum, Dominum nostrum. Qui cōceptus
est de Spiritu sancto, natus ex Maria virgine.
Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus,
& sepultus. Descendit ad inferos, tertia die
resurrexit à mortuis. Ascendit ad coelos, se-
det ad dexteram Dei patris omnipotentis.
Inde venturus est iudicare viuos & mortuos?

Glaubst du auch in Jesum Christum seinen ei-
nigen Sohn/unsern Herren. Der empfangen ist
von dem heiligen Geist/Geboren aus Maria der
Jungfrau. Gelitten under Pontio Pilato/ge-
kreuziget/gestorben vnd begraben. Abgestiegen zu
der Hellen/am dritten tag wider auferstanden von
den Todten. Aufgesfahren gen Himmel/sitzet zu
der gerechten Gottes des allmechtigen Vatters.
Vondannen er kommen wirt/zurichten die Leben-
digen vnd die Todten?

Responso Patrini.

Credo. Ich glaub.

Sacerdos

Credis & in Spiritum sanctum. Sanctā Ec-
clesiam Catholicam. Sanctorum commu-
nionem. Remissionem peccatorum. Carnis
resurrectionem, & vitam aeternam?

Glaubst

Glaubst du auch in den heiligen Geist. Die heilige Allgemeine Christliche Kirchen. Gemeinschaft der Heiligen. Vergebung der Sünden. Auferstehung des Fleisches. Und ein ewiges Leben?

Responsio Patrini.

Credo. Ich glaub.

NOTA. Vascula sacrae unctionis, ad vitandum errorē, sic distingui solent, ut vasculum Chrismatis signetur litera C. olei sacri, O. vel S. Infirmorum autem I.

Exorcismo & catechesi, sic ut præmititur, per actis Sacerdos iubens infantem denudari, intincto pollice dextro in oleum catechumenorum, quod oleum salutis, seu sanctum vocatur, faciat erucem, & vngat ipsum in pectore, & in scapulis, dicens:

Et ego te linio oleo salutis in pectora,
& in scapulas. In nomine Domini nostri
Iesu Christi in vitam aeternam.

Sacerdos interroget Patrinum tertio.

Wilt ihr das Kind getauft haben?

Responsio Patrini.

Ja Herr.

Sacerdos.

Menne das Kind.

Resp. N.

Sacerdos postea diligenter inquirat de Infante ab obstante, & aliis, an sit baptizatus, interrogando, Ist das Kind

geghe-

gegheraufft? Et si non est baptizatus prius: tunc nominatio eius nomine ipsum baptizet simpliciter, absq; conditione, sub forma subscripta. Aduertat autem Sacerdos, vt non ante aut post ablutionem verba Sacramenti, quæ formam continent, sub eodem tempore, quo ablutiō ipsa peragitur, pronunciet, atq; ideo dum profert verba Formæ, hauriat de fonte manu dextera aquam, & fundat super denudatum caput Infantis tribus vicibus, & dicat:

**N. Ego te baptizo in nomine Pa~~+~~tris,
& Fi~~+~~lij, & Spiritus~~+~~sanc*ti*, Amen.**

Forma
baptismi
absoluta

Si verò Sacerdos intelligat, quod Infans, qui illi offertur baptizandus, sit forte baptizatus, tunc inquirat per quem, & an debita Materia & Forma sit seruata; quod si deprehenderit sub recta verborum forma puerum esse baptizatum, nequaquam eundem rebaptizet, ne grauiissimas iuris poenas incurrat: Vnctioes tamen in pectore & scapulis oleo sancto, & in vertice Chrismate, ceterosq; ritus omnes, cum solitis orationibus suppleat. Sed si dubium est, an sit rite in aqua naturali baptizatus, sub debita verborum forma, tunc propter dubium, debet ipsum baptizare sub conditione & forma subscripta, nominato nomine Infantis.

**N. Si es baptizatus, (ta) non ego te reba-
ptizo: Sed si non es baptizatus (ta) Ego te ba-
ptizo, in nomine Pa~~+~~tris, & Fi~~+~~lij, & Spi-
ritus~~+~~sanc*ti*, Amen.**

Forma
baptismi
absoluta

Sacerdos intincto pollice in sacrum Chrisma
oret, dicens:

Deus omnipotens, & Pater Domini nostri
Iesu Christi, qui te regenerauit ex aqua & Spi-
tu sancto, quiq; tibi dedit remissionem om-
nium peccatorum.

Super
Masic.

Hic

Hic Sacerdos baptizatum inungat Chrismate, crucē faciendo, nō in fronte, quæ sacramento Confirmationis reseruatur, sed in vertice, in summitate scilicet capitū, & addat :

Ipse te liniat Chri^Xsmate salutis in vitā æternam, in Christo Iesu Domino nostro, Amen.

Sacerdos accipiens vestem, seu linteum, vel mitram can-didam imponendo capiti Infantis : dicat :

N. Accipe vestem candidam, sanctam & immaculatam, quam perferas sine macula ante tribunal Domini nostri Iesu Christi, vt habeas vitam æternam, & viuas in sæcula sæculorum, Amen.

Sacerdos Baptismo rite expleto, fricando pollicem dextrum sale, lauet manus supra fontem; Patrini verò extra fontem. Claudaturq; Baptisterium, & sacrum Chrisma cum oleo sancto p̄eunte ministro cum candela ad suum locum deferatur. Deinde procedat Sacerdos ad altare: Et si baptizatus sit adultus, communicet. Si verò sit infans, ponat Sacerdos deablutionis vino in os eius, dicens :

Huius vīni perceptio, sit tibi in salutem æternam corporis & animæ, Amen.

Postea Sacerdos, tenens vnā cum Patrini candelam accensam ad latus dextrum Infantis, dicat :

N. Accipe lampadem ardente m; irreprehensibilem custodi baptismum tuum: serua Dei mandata: vt, cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei, vnā cū omnibus sanctis eius in aula caelesti, habeasq; vitā æternā, & viuas cum eo in sæcula sæculorū, Amē.

Vade

Vade in pa^Xce: fides tua te saluum(uam) fecit. Vel, Dominus sit tecum. Vel, Pax tibi. Vel, Pax tecum.

Sacerdos ad Patrinos.

Ech vermaßne euch Pettern vnd Gödten, daß Ihr diß Kind euch lasset besohlen seyn / neben seinen natürlichen Eltern / also / wenn es zu seinen verständigen Jahren kommen wirdt / daß Ihr es (wo dieselbige Eltern daran sämlich weren / oder abstürben) mit ganzem fleiß vnderrichtet vnd lehret / stet vnd fest in der heyligen Christlichen Catholischen vnd Apostolischen Kirchen (darinnen es jezunder den heiligen Tauff empfangen) bleibet / der selbigen wahren vnd ungezwifelten Glauben allezeit halten / vnd darneben auch das Vatter onser / den Englischen Gruß / den Apostolischen Glauben / vnd die Zehn Gebott Gottes / Ja feinen fleiß sparet / zu lehren vnd zu vnderweisen / alles so zu gehorsam / außnemung / vnd erhaltung der obgenannter heyliger Kirchen Lehr vnd förderung seiner Seelen seligkeit von noten seyn wirdt. Damit Ihr dann der jetztgebettner Gevatterschafft vor Gott dem Herrn gute rechenschafft vnd gnig thun werdet.

D ORDO